

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCHI
Telefon 13—74

IOAN I. C. BRĂTIANU

Înainte de încheierea foiei, am primit din București trista și sguuitoarea veste, că primul-ministru al Țării Domnul I. I. C. BRĂTIANU, a trecut la cele veșnice, Joi dimineața, 24 Noembrie, la orele 6.40.

Țara pierde în adormitul în Domnul pe cel mai luminat bărbat de Stat, care a prezidat cele mai importante acte din viața modernă a României, Biserica noastră pierde pe un fiu în adevăr creștin și devotat, iar Guvernul pe cărmaciul — cu greu de înlocuit. —

În fața catafalcului deschis — stăm cu inimile pline de durere — și ne rugăm lui Dumnezeu să ia sub scutul său țara și poporul nostru, ca să trecem în pace și peste aceasta neașteptată și dureroasă lovitură a sorții.

„Odihnească în pace.“

Importanța înființării școlilor de cântăreți bisericești în Ardeal

Cu începerea noului an școlar 1927—28 a luat ființă la Sibiu prima școală de cântăreți bisericești din Mitropolia Ardealului.

Iată înfăptuirea la timp oportun a unei hotărâri sănătoase luate de Adunarea eparhială din Sibiu. Ducerea la îndeplinire a acestei hotărâri a succes, mulțumită sprijinului binevoitor primit din partea Guvernului prin acordarea ajutorului necesar în cadrele bugetului Statului, asemenea ca și celorlalte școli de cântăreți existente din vechiul Regat și Basarabia.

Deși în genere categoria școlilor de cantori sau cântăreți bisericești numite și școli de cântare bisericească sau școli cantorale datează din timpurile vechi, întâlnindu-le la creștini, în formă organizată deja, pe timpul lui Teodosie cel Mare, prin veacul al IV-lea în Orient și pe timpul lui Grigorie cel Mare prin veacul al V-lea în occident, totuși la noi în Ardealul desrobit nu au existat până acum aceste școli de specialitate organizate ca în vechiul Regat, în Bucovina și Basarabia. Cursurile obișnuite de cantori de 4—6 săptămâni ținute la intervale de câțiva ani, nu pot fi nici pe departe comparate cu școlile speciale de cântăreți bisericești. — Poate pe departe vitregia vremurilor, stăpânirea șovinistă, piedecile înființării chiar a școlilor primare de prima necesitate, apoi lipsurile materiale sau chiar desbinările sau luptele confesionale, iar de altă parte obligativitatea învățării cântărilor bisericești și a tipicului bisericesc în școlile normale pentru pregătirea învățătorilor, ba încă chiar și în unele licee românești, au fost cauza de ce conducătorii bisericii noastre din Ardeal au neglijat această ramură a școlilor de cântăreți bisericești, existente în toate celelalte ținuturi ale României-mari.

Astăzi după împlinirea visului secular, schimbându-se și la noi regimul și piedecile trecutului, deodată cu unificarea legii învățământului și a modificării regulamentelor de instrucție, împrejurările noi reclamă introducerea, pe lângă alte școli de specialitate, și a școlilor de cântăreți bisericești. Urmare acestor noi împrejurări iau ființă și la noi începând cu Sibiu,

totodată cu seminariile de 4 sau 6—8 clase pentru pregătirea preoților rurali și a viitorilor studenți de academii teologice.

Înființarea școlilor speciale de cântăreți bisericești la noi în Ardeal este cu atât mai actuală, cu cât în caz contrar ar urma, ca în viitorul apropiat bisericile din Ardeal să fie nevoite ca să-și recruteze și angajeze cântăreții de strană dintre absolvenții școlilor din celelalte Mitropolii ale vechiului Regat, Basarabiei sau Bucovinei, câtă vreme și la noi la sate avem destule elemente pentru a fi pregătite pentru această carieră.

Generația mai nouă de învățători, întrucât în școlile normale de stat nu se propune tipicul și cântările bisericești, chiar dacă ar voi nu poate, nu știe să conducă strana, iar școli confesionale de pedagogie unde se propun și aceste studii în mod obligator aproape nu mai avem. Am putea remarca în această privință un regres pe teren cultural muzical-bisericesc. Poate Academia de muzică bisericească proiectată a se înființa la București din partea sf. Sinod, o să dea în viitor un nou avânt muzicii bisericești și prin aceasta o nouă îndrumare școlilor de cântăreți din cari cu timpul să răsară chiar unele talente cari să se perfecționeze în direcția muzicii strict bisericești, a acestei importante ramure de propagandă artistică, religioasă și culturală.

Mai adaugând la cele amintite și faptul că dintre actualii învățători de Stat și cei cari știu cântările bisericești, nefiind obligați a cânta la strană neglijează serviciul de cântăreț bisericesc și nici de coruri bisericești nu se prea îngrijesc. Drept urmare învățătorul ardelean nu mai instruiază nici direct nici indirect pe credincioșii adulți dotați cu voce și auz muzical și dornici de-a învăța cântările bisericești și tipicul așa precum se obișnuia și se practica aceasta în trecut, când dintre amatori se ridicau cu timpul cei mai aleși cantori bisericești atât la sate cât și la orașe. Locul din strană a dăcărilor cu carte de până acum va trebui astfel în viitor să-l ocupe un cântăreț cu o școală specială dela care să poată profita și ceilalți credincioși iubitori de cântări bisericești și cari apoi să-i fie de ajutor la darea răspunsurilor în strană precum și la diferite servicii divine.

Lipsa cantorului profesionist se simte

mai ales la orașe unde e mai mare nevoie de dânsul, întrucât aici lipsește aceea su-crescență a cântăreților amatori, cari să îndeplinească în mod benevol și onorific serviciul cantoratului cum se întâmplă aceea la sate adeseori.

Deodată cu înfăptuirea României-mari și cu unificarea serviciilor se asigură tot mai mult existența materială a acestor însoțitori indispensabili ai preotului în administrarea tuturor serviciilor bisericești. Așa bunăoară pe lângă salariul dela Stat primit de absolvenții școlilor de cântăreți plus stolă obișnuită li-se mai asigură cantorilor prin legea reformei agrare cca câte 8—10 jug. cat. teren cultivabil ca sesiune. Adevărat că la noi în Ardeal deocamdată chestia retribuției dela Stat pentru cantorii dela sate mai ales nu este încă aranjată, dar pe când vom avea absolvenții noștri ai școalelor din Ardeal, desigur că bugetul Statului le va asigura cel puțin acelaș salariu ca și tuturor celorlalți cântăreți bisericești din țară, făcându-se la timp demersuri și în acest scop. Cântăreții bisericești din vechiul Regat având un trecut mai prielnic s'au organizat în societate sau asociațiune și au un organ de publicitate „Cultura“ ce apare lunar sub îngrijirea profesorului Popescu-Pasăre, apoi „Strana“ alui Paul Belu.

Acelaș lucru s'ar putea face sau estinde și la noi în Ardeal. În direcția extinderii asociației cântăreților bisericești existente în vechiul Regat asupra Ardealului s'a vorbit chiar și la *Congresul cântăreților* ținut nu de mult la Brașov și cu care ocazie s'a mai discutat chestia urcării salariilor. Domnul Brădișteanu, dir. gen. din Ministerul Cultelor a promis tot concursul pentru împlinirea dorințelor congresiștilor.

Precum vedem acestei tagme de funcționari eclesiastici i-se creiază în viitor o carieră cu existență absolut sigură alături de cea a parohului bisericii. Deci cântărețului bisericesc, pentru a fi demn de-a ocupa un atare post bine retribuit, i-se recere o anumită cultură muzicală și o pregătire specială pe care numai în mod sistematic și prin școală și-o poate câștiga. Acest scop îl au școlile de cântăreți bisericești, cari pe lângă obiectele: tipic, cant bisericesc, cor și studii teologice etc, mai are în program și îmbrățișarea diferitelor

meserii, cari se învață sistematic și paralel cu celelalte studii. Însemnătatea acestor școli de specialitate este deci multiplă și elementele bine pregătite, eșite din aceste instituții au frumoasa menire de-a duce la sate lumină și conștiințe folositoare alături de preot și de învățător.

Cât de înălțător și de atrăgător e serviciul divin însoțit de o strană aleasă și un cor bine condus și instruat de o persoană cu chemare și în schimb cât de lipsit de evlavie și respingător apare serviciul la care răspunsurile date lasă de dorit, încât uneori în loc de evlavie sufletească ascultarea unui cântăreț cu o voce antipatică, rustică necisălată și cu o pronunțare greșită, sau a unui cor cu voci stridente, greșit instruat și condus de un nepricepător, stârnește o adevărată enervare asupra auditorului cu bun gust.

Recunoscând deci pe deoparte importanța acestor elemente necesare și folositoare bisericii și culturii naționale și considerând pe de altă parte faptul că o singură școală de cântăreți bisericești pentru întregul Ardeal, Banat și Maramurăș nu ar fi în stare să provadă și completeze lipsurile cari mai ales dela războiu încoace se resimt tot mai mult, ar fi recomandabil și de dorit, ca dacă nu permit tocmai mijloacele materiale înființarea acestor fel de școli pe lângă fiecare academie teologică a eparhiilor noastre, cel puțin aici în Centrul și inima Ardealului la Cluj, să nu lipsească o școală de cântăreți bisericești. Aici unde progresul cultural se manifestă pe toate terenele. Alături de alte instituții în cari se cultivă muzica și arta frumoasă, înființarea unei școli de cântăreți bisericești devine imperativă și indispensabilă pe viitor.*

Adunarea eparhială ar avea în primul rând competența și chemarea să discute și soluționeze cu urgența cuvenită această idee și să solicite pentru realizarea acestui scop ajutorul binevoitor și sprijinul necondiționat a-l. sf. Sinod, al Guvernului și orașului Cluj.

O să vedem la viitoarea sesiune a Adunării eparhiale încât se manifestă interesul celor 60 reprezentanți ai credincioșilor din eparhia noastră și în direcția aceasta. P.

* În recenta conferință a protopopilor s'a luat o hotărâre în sensul acesta. Nota Redacției.

Protest împotriva Concordatului

Congresul național bisericesc al Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, întrunit la Sibiu în sesiune ordinară, în ședința lui din 27 Oct. 1928, luând cunoștință de faza în care se găsește chestiunea concordatului cu Vaticanul, își exprimă profunda sa părere de rău, că Guvernul țării s'a angajat la tratare pentru încheierea acestui concordat.

Legea fundamentală a țării asigură un tratament egal din partea Statului român tuturor cultelor din România. Ori tratarea unui concordat cu biserica Romei pune celelalte culte, inclusiv cel ortodox, — dominant în Stat — într'o situație de inferioritate față de cultul catolic. Dar concordatul lezează în acelaș timp și principiul suveranității naționale, întrucât alineatul ultim al art. 22 din Constituție prevede, că raporturile dintre diferitele culte în Stat se vor stabili prin lege. Parlamentul țării este deci chemat să legifereze, în cadrul legii pentru regimul cultelor din România, și raportul dintre cultul catolic și Stat.

Biserica ortodoxă română, în special cea din Ardeal, știe prea mult, din propria sa experiență, ce este nedreptatea și umilinta, și tocmai din această pricină nu va promova, nici nu va îngădui niciodată privilegiul nici unui cult din România, cu atât mai puțin al cultului catolic, dela care, în trecut, Biserica ortodoxă română a îndurat toate umilirile și nedreptățile.

Deaceea congresul național bisericesc al Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, pe temeiul Constituției și al dreptății creștine, protestează cu toată energia împotriva încheierii vr'unui concordat, oricare ar fi cuprinsul lui, dupăcum va protesta și în viitor oridecâteori prin nouă legiuiri se va încerca martiriul suferit în trecut de Biserica ortodoxă pentru Neamul românesc și a drepturilor sale, pe cari ar vrea să și-le știe asigurate cel puțin în Statul român pe care în mare parte ea l-a creat.

Congresul Unionist papal

Năzuința Bisericii romano-catolice de a atrage de partea sa Bisericele ortodoxe răsăritene nu slăbește o singură clipă. În vederea acestui scop, se strânge din trei în trei ani un congres la Velehrad în Cehoslovacia. Anul acesta congresul s'a ținut între 20—24 Iulie. Au luat parte peste 400 congresiști, în cea mai mare parte de origină slavă. Așa că la însuflețirea religioasă s'a adăogat și cea panslavistă. La aceste congrese, chestiunea unirii se tratează oarecum academic, din punct de vedere istoric, dogmatic, liturgic și tradițional. La congresul din anul acesta, referenții s'au ocupat de jurisdicția, liturghiile și Sf. Taine la creștinii ortodoxi, pentru a se demonstra cât de apropiate sunt cele două Biserici: apuseană și răsăriteană, în chestiunile discutate. Se înțelege că nuanța discuțiilor a fost, ca Bisericele Orientale să se grăbească să vină, la Roma și nu invers. N'a lipsit nici recomandarea dragostei față de orientali și cât o mai mare apropiere de ei, pentru a-i cunoaște. Că în practică se procedează tocmai din potrivă în cele mai multe împrejurări, aceasta, se înțelege, că nu s'a spus.

(„Renașterea“ Craiova.)

Colecta Soc. fem. ort. pentru catedrala din Cluj

Of. parohial din Studzem 130, Of. parohial din Sebeș 100, Of. par. Drăgănești 85, Iosif Bălțean Fană, Ialomița 100, M-rea Crigiceii, j. Orhei 40, Dehița Țipova, j. Orhei 63, Of. par. Găvănești, j. Buzău 100, Histrofov-Manoilescu, Parohia sf. bis. Vicozi, Botoșani 376, Mănăstirea Neamțul, arhimandrit Hrișani Tighia 361, Protoieria III Balș, j. Romanați 1049, pr. Nițulescu Amărăștii-de-jos, j. Romanați 80, parhia ort. rom. Coronca, protop. Tg.-Murăș 110, Of. par. ort. rom. din Morești 110, parohia ort. rom. din Zălau 1235, parohia VI, Calafat, j. Dolj 2362, protoieria I, Craiova 800, Ioan Giurginca, Divicirii-mari, j. Someș 120, paroh. Achim. Mina Prodan, Mânzătești, j. Iași 50, par. ort. rom. din Mureșani, j. Tg.-Murăș 100, Of. par. ort. rom. din Patea-de-Câmpie 200, Of. par. ort. din Căbud, j. Turda 536, Soc. fem. ort. rom. din Fărău, Ocna-Murășului 330, Epitropia par. ort. Cristești, j. Murăș 150, Of. par. ort. rom. Cizir 100, Biserica Hinchiriș, j. Bihor 50, Biserica Bălcui și Toloiu 80, Protoieria VI, Dolj, Calafat 790,

A. apărut

Calendarul Eparhial

pe anul visect 1928, cu un conținut literar bogat.

paroh-ieromonah Sandovia Vaslui 234, Gheorghe și Vitoria Popa, Tocani, Tutova 500, protopopia cercului II, Ismail, of. Bolgrad 714, Ioan Aldea preot ort. Petilaca-română 300, paroh George Felea Ciuruleasa 35, Vasile Nistor, Sanbenedic, Ocna-Murăș 110, Of. par. ort. Chiochiș, j. Someș 61, Of. par. Moșuni 100, Of. par. Murăș-Oarba 210, Of. par. Grindeni, j. Turda 100, Of. par. Rimetea, j. Turda 100, Of. par. Așintș, 210, Of. par. Ludoș 213, Lazuri-de-Beiuș, j. Bihor 100, Anonim 500, Sofroniu Morariu preot, Scărișoara 790, Of. par. ort. Libotin 42, Of. par. Cusniș, j. Bihor 100, Of. Band, j. Murăș 120, Of. par. Neagra, j. Turda 300, Of. par. Gernest, jud. Murăș 440 Lei.

Total	Lei	14.876.—
Colecta anterioară	„	3.835.—

Totalul general	Lei	18.711.—
-----------------	-----	----------

(Va urma)

Ș T I R I

A III-a șezătoare a Soc. fem. ort. Duminecă 20 c. a avut loc în sala festivă a Camerei de comerț a treia șezătoare artistică-literară organizată de Soc. fem. ort. filiala Cluj, pentru meseriași, ucenici și muncitori de orice categorie. În formă simplă, atrăgătoare și plină de căldură evanghelică a vorbit păr. P. Curea, prof. la Școala normală de fete, despre „Viața lui Iisus”. A fost o conferință — cu proiecțiuni frumoase — cum nu se poate mai potrivită pentru ucenici, prin felul cum a știut conferențiarul să trateze subiectul ales. La reușita splendidă a acestei șezători a contribuit mult și corul Școlii normale de fete, condus tot de prof. P. Curea, — unul din cele mai bune coruri ale școalelor noastre din loc. — S'a executat în mod ireproșabil un bogat program de frumoase piese muzicale, care împreună cu conferința ținută, au procurat celor prezenți frumoase clipe de adevărată mulțumire sufletească. Laudă lor.

200 mii lei premiu pentru un tratat de agricultură. Uniunea Camerelor de agricultură a instituit un premiu de 200 mii lei, pentru întocmirea unui tratat teoretic și practic de agricultură. Tratatul va trebui să cuprindă: Studiul și cultura pământului și cultura plantelor (Fitotehnia), noțiuni de entomologie și parazitologie vegetală cu aplicațiuni la cultura plantelor. Concurenți, dacă vor lucra numai una din chestiuni vor primi jumătate din valoarea premiului. Manuscrisele se vor prezenta până la 1 Octomvrie 1928, când

trebuie predate cancelariei Uniunii Camerelor agricole. În schimbul premiului acordat, manuscrisul trece în proprietatea Uniunii, care va edita lucrarea, cum va crede de cuviință păstrând însă numele autorului. Examinarea manuscriselor se va face de o comisiune instituită de Uniunea Camerelor agricole.

Contribuție frumoasă. Societatea femeilor ort. din Târgul-Murăș, a aranjat în 12 Noemvrie c. în sala de oglinzi a palatului cultural, un Ceaiu dansant, pentru adunarea de fonduri necesare zidirii și înfrumșetării catedralei ort. rom. din fosta capitală a Săcuimii. Reușita a întrecut orice așteptare. Laude bogate se cuvin deci doamnelor, cari prin inițiative și străduinți de felul acesta contribue în largă măsură la întărirea bise icei strămoșești.

Facultatea de medicină din Iași și premiul Nobel. Pentru decernarea premiului Nobel pentru medicină, votează profesori dela facultățile de medicină din toate Statele Europei. Votarea se face prin rotație, — câte șase facultăți pe an. Anul acesta, a venit rândul la vot și facultății de medicină din Iași. Academia regală din Stokholm a trimis profesorilor ieșeni buletine de vot, cari vor trebui completate și expediate în vederea decernării premiului. Profesorii au avut o consfătuire exprimându-și părerea ca să dea votul pentru savantul francez *Calmette*, descoperitorul unui leac pentru evitarea tuberculozei.

Sărbătorire. Orașul Lugoj a sărbătorit în mod deosebit pe bătrânul protopop și luptător național *Dr. Gheorghe Popoviciu*, care timp de 40 de ani neîntrerupt a deșpus o activitate extraordinară, atât în slujba bisericii, cât și pentru poporul român, păstorit cu vrednicie și dragoste, dela 14 Noemvrie 1888, când a fost instalat în scaunul de protopop și până în prezent.

Reduceri de taxe. Prinr'un jurnal al consiliului de miniștri, s'a hotărît reducerea taxelor de export pentru bovine dela 1000 lei la 800 lei și pentru porci dela 150 lei la 120 lei. Aceasta în vederea măririi exporturilor.

O româncă judecător în America. D-șoara Maria Lupșa din Youngstown, O., a avut onoarea să ocupe scaunul de judecător, înlocuind pe judecătorul Thomas H. Jenkins. În fața frumoasei judecătoare s'a prezentat un tânăr inculpat, acuzat că a condus mașina mai repede de cât permite legea. „Poți să-i dai o sută dolari amendă și cinci zile temniță”, — șopti judecătorul Jenkins. D-șoara Lupșa a stat pe gânduri. I s'a părut pedeapsa prea mare. Tânărul a scăpat cu „douăzeci și cinci dolari și o zi temniță”. D-șoara Lupșa a luat bacalaureatul dela East High School. În acest an a intrat la universitatea din Athens, Ohio.

Flacăra nestinsă la mormântul Eroului necunoscut. În cadrele unei pioase serbări, s'a așezat la mormântul „Eroului necunoscut“ din Parcul Carol al Capitalei o mare candelă, care va arde încontinuu, aprinsă cu sabia de generalul Presan.

Pregătiri în vederea semicentenarului alipirii Dobrogei. La 14 Noemvrie anul viitor se împlinesc 50 de ani dela alipirea Dobrogei la România. Acest semicentener va fi sărbătorit în cadre impunătoare, pentru garantarea cărora pregătirile au fost începute de pe acum. Faptul că pregătirile sunt de pe acum în curs constituie o garanție că serbările vor avea caracterul impozant ce-l merită semicentenerul măririi teritoriului național cu provincia din dreapta Dunării.

Naufragiu. Zilele trecute a naufragiat în largul oceanului Atlantic marea transatlantic italian „Principesa Mafalda“. S'au înecat câteva sute de poasane.

Vagoanele de clasa IV-a au fost suprimate. Începând cu ziua de 1 Noemvrie a intrat în vigoare dispoziția consiliului de administrație C. F. R. pentru desființarea vagoanelor de clasa 4-a. Dela aceeași dată se reînființează biletele de clasa 3-a pentru ducere și înapoace până la o distanță de maximum 60 km. dela comunele rurale la cele urbane. Aceste bilete au o reducere de 40 la sută, cu dreptul pentru călători și cu trenurile accelerate, plătind însă și tichetul cerut pentru aceste trenuri.

„Vizuină Maicii Domnului“. O nouă sectă religioasă în Basarabia. Din Cetatea-Albă se comunică, că în apropiere de localitatea Alexandrev, acel județ, a fost descoperită o peșteră în care se adăposteau devalma sectanți de ambele sexe. Grotă este săpată adânc în pământ, în felul grotelor în care se adăpostesc de obicei sectanții inochentiști și este împodobită dinăuntru cu scoarțe și icoane de toate mărimile. Sectanții numesc acest adăpost „vizuină Maicii Domnului“. Din cercetările jandarmilor, a reeșit că locatarii, pe lângă posturile și rugăciunile în care își petreceau zilele și nopțile, se mai dedau în promiscuitatea în care trăiau la tot felul de orgii și sacrilegii. Autoritățile eparhiale din localitate fiind avizate au început cercetările.

Un caz interesant de infirmitate. Nevasta locuitorului Nicolaus Lichtfurs, din Jimbolia, a născut un băiat, căruia îi lipsește limba. Infirmitatea, nou născut, este alimentat în mod artificial și nu poate vorbi. Părerea medicilor este că fătul nu va trăi mult timp.

Reclame pe cer. O casă din Jena încearcă acum să producă pe cerul nocturn, cu ajutorul unui aparat proiector, tablouri destinate serviciului reclamei. Până acum s'a stabilit că nu se pot realiza tablouri pe cer cu o claritate desăvârșită, decât cu condițiunea existenței norilor cari să îndeplinească rolul ecranului, indiferent de distanța dintre aparat și nori, fie că aceștia s'ar afla la 200 de metri sau la 2 kilometri.

Ajutoare votate căminurilor de ucenici. Printre căminurile de ucenici, pentru care s'a aprobat acordarea de ajutoare și subvenții figurează din Ardeal și Banat următoarele: 100.000 lei căminului ucenici Zălau. 400.000 Lugoj. 100 mii Bistrița Năsăud. 200.000 Deta. 400.000 căminul Nr. 1 din Cluj. 200.000 al camerei de comerț din Cluj. 250.000 Alba-Iulia. 150.000 Timișoara.

Una care a dormit 12 luni. În Londra, D-na Longland, care zăcea la pat de 20 de ani, căzuse anul trecut într'o stare de catalepsie din care nu s'a trezit. Deodată, acum o săptămână, d-na Longland se sculă și ceru un pahar cu apă — după care căzu din nou în letargie. Dar a doua zi pacienta se trezi din nou, cerând de mâncare. De atunci d-na Longland și-a revenit și s'a însănătoșat complet, mărindu-și greutatea dela 38 kgr. la 54 kgr. Cazul face senzație.

O bătrână oarbă recapătă vederea. Bătrâna Suța Sârbu din Negrești (Muscel) care și-a pierdut acum 17 ani vederea, a recăpătat-o zilele trecute. Stând pe prispă împreună cu fiul ei, bătrâna i s'a adresat la un moment dat, întrebându-l de ce a îmbătrânit atât de rău. Din acea clipă i-a revenit vederea. Bătrâna se plimbă acum prin sat, povestind tuturor minunea întâmplată și admirând progresul pe care l-a făcut satul în decurs de 17 ani.

Țara celor mai multe divorțuri. — Lucrul lesne de înțeles, — este Rusia sovietică. În cu-prinsul acestui „răi“, căsătoria se poate socoti ca direct desființată, lucrul fiind transformat în „uniune liberă“. Acolo perechile se iau și se lasă când vor, numărul acelor cari cer un act la căsătoria lor devine din ce în ce mai mic. După o statistică oficială, chiar și în categoria acestora din urmă, cari mai țin la „forme“, din 9681 de căsătorii, 7255 au fost urmate de cereri de divorț. Cifra, stabilită în cursul anului 1927, este în sensibilă creștere față de situația de anul trecut.

Tratatul italo-român. Guvernul italian a înregistrat la Societatea Națiunilor pactul de amiciție și colaborare cordială încheiat între Italia și România la 16 Septemvrie 1926.

BIBLIOGRAFIE

T. Lugojan:

1. Răspunsurile liturgice pe o voce pentru școlari . . . . . Lei 20—
  2. Cele 8 glasuri, la Vecernie . . . . . Lei 75—
  3. Cele 8 glasuri, la Utrenie . . . . . Lei 60—
- Editura: „Librăria Diecezană“, Arad.

Adevăratul prieten, credincios atât în momentele de bucurie, cât și în cele de durere, care însoțește pe tot omul dela naștere până la moarte, — este cântarea bisericească. Desvoltată în cursul timpului, conform spirii limbii și simțului muzical al poporului român din părțile Aradului, Bănatului și Bihorului, această cântare bisericească

a aranjat-o din nou *pe note* cu îngrijire, clar și sistematic, profesorul de muzică T. Lugojan, care este unul dintre cei mai activi și competenți în domeniul muzicii bisericești, având o înaltă cultură și pregătire muzicală și o experiență de 30 ani pe acest teren.

Iubitorii de cântare bisericească află cel mai bun ajutor în lucrările D-lui Lugojan, iar cei ce se îndeletnicesc cu armonizări și compoziții religioase, află rele mai prețioase și bogate motive de cântări bisericești orientale românești.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7590—1927.

Ordin-Circular

către toate Oficiile parohiale din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

Invităm pe preoții noștri, ca la 1-a Dec. a. c. să comemoreze ziua de *1 Decembrie 1918*, în care zi s'a proclamat unirea noastră cu patria-mamă, — prin un Te-Deum — și prin cuvântări potrivite cu însemnătatea zilei acesteia memorabile.

Cluj, la 18 Noembrie 1927.

Consiliul Eparhial.

AVIZ!

Fabrica de pălării **Vasile Meșota din Brașov**, Str. Orfan. nr. 3, încunoștiințează că poate servi pălării preoțești fine și solide cu prețul de 1000 Lei bucata, plus porto și cutia Lei 50. — Invităm pe toți domnii preoți să se aprovizioneze cu aceste pălării, pentru a introduce uniformitatea din trecut.

Nr. 711—927.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. II-a Dângăul-mic și Dângăul-mare din tractul Huedinului se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă paroh. cu supraedificate și grădină.
2. Sesiune parohială în estenziune de 3 jugăre. Pentru întregirea ecleejiei prin reforma agrară s'au făcut demersurile convenite.
3. Una vică (30 litre) de grâu, săcară, porumb, sau orz de fiecare familie, și una

zi de lucru în natură sau prețul zilei dela fiecare fam. (circa 250 familii).

4. Stola obișnuită.

5. Întregirea dela stat a salariului conform cvalificațiunei.

6. Drept de pășunat și pădure ca oricare parohian.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescrișelor din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul ppresbiteral ort. român al tractului Huedin în conștelegere cu consiliul parohial. Huedin, la 25 Octomvrie 1927.

Aurel Muntean,
protopop.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh vacant în parohia de cl. III-a *Caianu* cu 979 de suflete, se publică cu data primei publicații în „Renașterea“ concurs cu termen de 30 zile.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială bună cu supraedificatele necesare;
2. 33 jug. pământ;
3. Drept de pășunat pentru 2 vite;
4. După fum o mierță mare și o zi de lucru, scăzând 45 mierțe și zile pentru cantor, biserică și crâșnic;
5. Salar dela Stat;
6. Stola obicinuită.

Doritorii de-a ocupa acest post vor înainta aici, în termen, actele cerute de Regulamentul pentru ocuparea locurilor vacante publicat în „Renașterea“ Nr. 25 a. c. și se vor prezenta și în persoană la acest oficiu.

Cluj, 16 Noembrie 1927.

Protopop: *Nicolae Vasii.*

Nr. 379—1927.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de preot din parohia de cl. II-a *Răchis*, protopopiatul Unguraș, se publică concurs cu termen de

30 zile dela I-a publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu toate supraedificatiile necesare.

2. Sesiune parohială de 19 jug.

3. Una zi de lucru dela fiecare casă.

4. Întregirea dela Stat.

5. Stolele obicinuite în partea locului.

Reflectanții calificați pentru acest post își vor înainta cererile instruite potrivit normelor în vigoare oficiului nostru în termenul fixat și pe lângă respectarea dispozițiilor regulamentare să vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau serbătoare pentru a celebra și predica respective a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Unguraș, 10 Nov. 1927.

În înțelegere cu consiliul paroh. din Rachiș.

Protopop: *I. Ghiurițan.*

Nr. 472—927.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III, Pietroasa (Ceagz) din protopopiatul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia inserare în „Renașterea“ pe lângă următoarele venituri:

1. Salariul legal dela Stat.

2. Locuință în natură și supraedif. recerute.

3. 2 jug. și 400 stg. arător, 400 stg. fânaș precum și folosirea celor 2 cimitire ca și pomet.

4. Câte o zi de clacă și câte 20 litre (o ferdelă) de grâu de fiecare familie.

5. Stola obișnuită.

Cererile se vor înainta oficiului protopresbiteral subsemnat cu documentele cunvenite, iar concurenții cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie pentru a predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu oficiul parohial.

Turda, la 15 Oct. 1927.

Protopop: *J. Mureșianu.*

Nr. 710—1927.

3—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea“ la postul de paroh al parohiei de cl. III-a Văleni din protopiatul Huedinului.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificatele necesare.

2. 12 jugăre pământ, restul până la 32 jugăre sub complectare prin ref. agrarăi

3. Una vică (30 litre) grâu, săcară or. porumb sfărmat în natură sau prețul dela fiecare familie (circa 70 familii).

4. Venitele stolare îndatinat.

5. Lemne de foc.

6. Intregirea dela stat conform coalei B.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflectanții pe lângă observarea prescripțiilor cuprinse în Regulamentul pentru parohii sunt avizați a se prezenta în parohie spre a predica, a cânta eventual a celebra și spre a face cunoștință cu poporul.

Huedin, la 24 Octomvrie 1927.

Oficiul protopresbiteral ortodox român, al tractului Huedin în conțelegere cu consiliul parohial.

Aurel Muntean,

protopop.

Nr. 1008—927.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Săcalul-de-pădure*, din protopopiatul Reghin, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela întâia publicare în „Renașterea“.

Parohia are 217 familii cu 721 suflete. Posta și gara la 8 klm. depărtare. Venitele sunt următoarele:

1. Salar dela stat.

2. Locuință în natură, cu grădină și supraedificate, toate în stare bună.

3. Sesiune parohială de 32 jug, arător și fânaș.

4. Dela fiecare familie o zi de lucru.

5. Drept de pășunat pentru două vite cu coarne și 1—2 cai.

6. Stole ridicate după vremurile de astăzi.

Concurenții își vor întocmi cererile în conformitate cu disp. art. 4 și 11 din Regulamentul în vigoare și le vor înainta oficiului nostru protopopesc.

Reghin, 5 Octomvrie 1927.

Protopop: *D. Antal.*